

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 22. juni 2008

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 15/5-09

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 15. maj 2009.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Rebecca Wolffberg
Europaudvalgets Sekretariat

Europaudvalget

REFERAT

AF 38. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Fredag den 15. maj 2009

Tidspunkt: Kl. 11.00

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 22. juni 2009

1. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål R om EU-strategi for Østersøregionen
  - EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål R (vedlagt)
  - EUU alm. del (08) – bilag 376 (EU strategi for Østersøregionen)
  - (Fortroligt)

2. Rådsmøde nr. 2942+2943 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009
  - Udenrigsministeren forelægger punkterne 1- 6, 14 og 15
  - Udviklingsministeren forelægger punkterne 7-13

- L 3. Politisk drøftelse af følgende beslutningsforslag:
  - a) B 63 om EF-Domstolens arbejde
    - B 63 (08) – bilag 1 (udkast til tidsplan)
  - b) B 139 om at sikre virksomheder og arbejdere mod uretfærdig konkurrence
    - B 139 (08) – bilag 1 (udkast til tidsplan)

- L 4. **Politisk drøftelse og fastsættelse af tidsplan for beslutningsforslag nr. B 152 om Europa-Parlamentets beslutningsgrundlag for at godkende Rådet for Den Europæiske Unions regnskab**
  - B 152 (08) – bilag 1 (udkast til tidsplan)**

- L 5. Eventuelt

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 20:

Ingen møder

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg

FL =Forventet lukket behandling

L =Lukket behandling

Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009
Dagsorden, 3. udgave

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009

– *Annoteret dagsorden*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 1 (Udkast til kommenteret dagsorden)

2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 139, side 513 (senest behandlet i EEU 5/12-08)

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 208 (behandlet i EEU 7/11-08)

EUU alm. del (072) – bilag 459, side 1272 (behandlet i EEU 12/9-08)

3. Forberedelse af EU-Rusland-topmøde

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 7)

4. Iran

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1127 (senest behandlet i EEU 24/4-08)

5. Georgien

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 11)

6. (Evt.) Moldova

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1125 (senest behandlet i EEU 24/4-08)

7. Den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene
  - *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*KOM (2009) 0160
Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 17)

8. Transatlantisk samarbejde på udviklingsområdet
  - *Politisk drøftelse*Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 20)

9. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene – status
  - *Orientering*Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 22)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (08) – bilag 79 side 219 (senest behandlet i EUU 7/11-08)

Forhandlinger med AVS-landene:
KOM (2007) 0717 - svar på spørgsmål 1-21 (om EPA-aftaler)
KOM (2007) 0717 - bilag 1 (fortroligt) (erklæring om økonomiske partnerskabsaftaler)
Alm. del (072) - bilag 74 (henvendelse af 10/1-08 fra ATTAC, Ibis og Afrika vedr. EPA-forhandlingerne)
EU-note (072) - E 12 (notat om økonomiske partnerskabsaftaler)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (072) – bilag 305, side 887 (seneste behandling i EUU 23/5-08)
EUU alm. del (072) - bilag 136, side 358 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 7/2-08)
Alm. del (072) - bilag 82, side 244 (behandlet i EUU 19/12-07)
Alm. del (072) - bilag 51, side 157 (behandlet i EUU 7/12-07)

10. God regeringsførelse i udviklingssamarbejdet og politikdialog
  - *Politisk drøftelse/ Rådskonklusioner*SEK (2009) 0058
Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 25)

11. (Evt.) Klimaforandringer
  - *Orientering*Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 27)

12. EU-strategi om støtte for katastroforebyggelse i udviklingslandene
  - *Rådskonklusioner*KOM (2009) 0084
Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 29)

13. Adgang til bæredygtige energikilder på lokalt niveau

- *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 31)

14. Sri Lanka

- *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udvalgmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1130 (senest behandlet i EUU 24/4-08)

15. Somalia

- *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

16. Eventuelt

Dagsordenspunkterne 1, 3 – 15 henhører under Udenrigsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 2 henhører under Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets ressort.

17. Siden sidst

- *Ingen punkter*

REFERAT

AF 38. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 15. maj 2009
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Henrik Høegh (V) næstformand, Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Bendt Bendtsen (KF), Yildiz Akdogan (S), Jeppe Kofod (S), Hanne Agersnap (SF)

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller og udviklingsminister Ulla Tørnæs

Punkt 1. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål R om EU-strategi for Østersøregionen

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål R (vedlagt)
EUU alm. del (08) – bilag 376 (EU strategi for Østersøregionen)
(Fortroligt)

Udenrigsministeren besvarede samrådsspørgsmålet, efter at man havde haft diskussionen om de punkter på rådsmødet under dagsordenens punkt 2, som vedrørte udenrigsministeren.

Samrådsspørgsmålet have følgende ordlyd:

”Ministeren bedes oplyse, hvilken linje regeringen følger i de igangværende drøftelser om udformningen af en EU-strategi for Østersøregionen, og navnlig gøre rede for regeringen holdning til at inddrage Rusland og Norge allerede i forbindelse med udarbejdelsen af strategien, samt hvorledes man sikrer en effektiv implementering af strategien.”

Jeppe Kofod begrundede samrådsspørgsmålet. Han var klar over, at strategien ikke er offentliggjort endnu, men han syntes, det var vigtigt, at man fik en diskussion af den i Europaudvalget.

Udenrigsministeren: Det er svært at diskutere noget, ingen kender. Det kommer også til at vare et stykke tid, før strategien kommer til at eksistere. Det er en hovedprioritet for det svenske formandskab, som først starter den 1. juli. Vi har ikke fået noget formelt forslag fra Kommissionen. Det forventes fremlagt den 10. juni, således at det svenske formandskab kan arbejde videre med det.

Men jeg kan godt redegøre for hovedlinjerne, som de tegner sig nu. Og så kan jeg også orientere om, hvordan vi kan medvirke ikke bare til en vedtagelse af strategien, men også til den effektive gennemførelse af strategien. Det er jo derfor, Jeppe Kofod har ønsket denne debat tidligt.

Her 5 år efter at vi udvidede EU kan vi konstatere, at utrolig meget er nået, men at der samtidig fortsat er betydelige forskelle i den økonomiske og samfundsmæssige udvikling mellem øst og vest, også i vores egen Østersøregion. Samtidig står vi over for store opgaver med hensyn til at sikre en infrastrukturudvikling i regionen både på transport- og energiområdet, der tager højde for fremtiden. Og endelig er der en lang række opgaver på f.eks. det havmiljømæssige område, der kræver, at vi løfter i flok rundt om Østersøen.

Der er derfor stadig udfordringer, vi skal overkomme, for at kunne udnytte det fulde økonomiske, miljømæssige og politiske potentiale af østudvidelsen samt af det faktum, at 8 af Østersøens 9 lande nu er medlemmer af EU.

På denne baggrund opfordrede Det Europæiske Råd i december 2007 Kommissionen til senest i juni i år at fremlægge et forslag til en EU-strategi for Østersøregionen. Det støttede vi selvfølgelig. Det er også et arbejde, vi ønsker at bidrage til.

Formålet med en EU-strategi for regionen er at styrke samarbejdet omkring Østersøen for at forbedre beskyttelsen af miljøet, styrke landenes økonomiske vækst, øge regionens tiltrækningskraft og tilgængelighed samt forbedre samarbejdet omkring vores fælles sikkerhed – herunder ikke mindst den maritime sikkerhed, hvor Østersøen som bekendt er et af de mest trafikerede havområder i verden.

På dette tidspunkt afbrød udenrigsministeren oplæsningen af sit manuskript og tilbød, at udvalget kunne få hele talepapiret oversendt. Han tilføjede:

Jeg synes selvfølgelig, det er vigtigt – præcist som Jeppe Kofod siger – at EU's eksterne partnere inden for den nordlige dimension inddrages. Det blev også slået fast i Det Europæiske Råds konklusioner fra 2007. Den nordiske dimension er som bekendt en ramme for samarbejdet mellem EU, Island, Norge og Rusland på en række områder. Kommissionen har allerede ved mødet i den nordlige dimensions styregruppe holdt de tre lande orienteret om planerne for Østersøstrategien og vil fortsætte med dette i takt med arbejdet med strategien. Herudover har Rusland og Norge taget imod opfordringen til at afgive skriftlige bidrag til Kommissionens arbejde med strategien.

Endelig kan jeg sige, at vi jo er formand for Østersørådet, hvor vi har møde i begyndelsen af juni, hvor vi også kommer til at drøfte det.

Formanden tog imod udenrigsministerens tilbud om at oversende hele talepapiret.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2942+2943 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009

Dagsordenspunkterne 1, 3-16 hører under Udenrigsministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 2 henhører under Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets ressort.

Dagsordenspunkterne 1-6 og 14-16 blev forelagt af udenrigsministeren.

Dagsordenspunkterne 7-13 blev forelagt af udviklingsministeren.

Formanden sagde, at han gik ud fra, at forsvarsministeren følte sig dækket ind af det, udenrigsministeren ville sige om dagsordenens punkt 2, selv om der er tale om et fælles anliggende mellem Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeren: Som der er tradition for, er rådsmødet vedrørende almindelige anliggender og eksterne forbindelser i maj måned et såkaldt jumbomøde med deltagelse af flere ministre.

Som formanden allerede har antydnet, er forsvarsministeren forhindret i at deltage. Jeg håber, I accepterer, at jeg også forelægger hans dagsordenspunkt, som i virkeligheden er et fælles punkt.

Udviklingsministeren vil desuden orientere udvalget om sine punkter.

For så vidt angår mine sager vil jeg som sædvanlig alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig tage op, hvis I ønsker det.

Denne gang er alle punkter til orientering, så I kan slappe helt af og drikke jeres te og kaffe.

I forbindelse med det kommende rådsmøde er det værd at nævne, at formandskabslandet Tjekkiet befinder sig – som I alle ved – i en særlig situation med den nyudnævnte premierminister Fischer i spidsen for en teknokratisk regering, der skal lede Tjekkiet frem til parlamentsvalget, som er planlagt til oktober, men måske finder sted senere. Det er selvfølgelig ikke lette arbejdsbetingelser at blive kastet ud i. Jeg havde et møde med den nye tjekkiske udenrigsminister i forgårs i Prag, og det gjorde han ganske fortræffeligt. Jeg går også ud fra, at han klarer formandskabet godt nok.

Der er hos os alle – hvad jeg også gav udtryk for overfor den tjekkiske udenrigsminister – en vilje til at bistå Tjekkiet i denne overgangstid. Også med de opgaver der knytter sig til formandskabsopgaven, der som bekendt ligger hos tjekkerne en måneds tid endnu.

Udviklingsministeren: Jeg skal forelægge de udviklingsrelaterede dagsordenspunkter på dagsordenen for rådsmødet. Jeg vil kun gennemgå de punkter, der er

af særlig interesse for udvalget. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkter er til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009

– *Annoteret dagsorden*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 1

Udenrigsministeren: Det tjekkiske formandskab vil på mandagens rådsmøde præsentere sit udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 18.-19. juni.

Fra dansk side hilser vi udkastet velkomment. Formandskabet har signaleret, at man bestræber sig på et begrænset antal emner og korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi fra dansk side.

Topmødets hovedemne vil være den finansielle og økonomiske krise. Drøftelserne ventes denne gang primært at gøre status på de fremskridt, der er gjort vedrørende finansiell stabilitet, bl.a. på baggrund af den såkaldte Larosièrerapports anbefalinger om europæisk tilsyn og regulering. Den har vi jo talt om her.

Vi vil også følge op på det sociale topmøde i Prag den 7. maj og gøre status for G20-processen.

Klima er det andet hovedemne, og fra dansk side hilser vi det velkomment, at formandskabet lægger op til en drøftelse af klima. Det har vi selvfølgelig presset på for fra dansk side. På topmødet vil vi fortsætte forberedelsen af COP15 og følge op på beslutningen fra forårstopmødet om en køreplan, som skal sikre, at EU i god tid inden klimakonferencen får truffet de nødvendige beslutninger vedrørende finansieringsmodeller og –bidrag. Men de vil nok først ligge til det svenske formandskab.

Nok et væsentligt emne på Det Europæiske Råd bliver de institutionelle spørgsmål, hvor spørgsmålet om Irland og Lissabontraktaten er i centrum. Endvidere forventes det i opfølgning på beslutningen fra Det Europæiske Råd i december, at Det Europæiske Råd vil tage stilling til udpegelsen af den kommende Kommissionsformand. Ved junimødet har vi haft valget til Europa-Parlamentet.

Som vanligt vender vi tilbage til forberedelsen af topmødet forud for næste udenrigsministerrådsmøde den 15. juni. I vil jo også have et møde med statsministeren inden topmødet.

Svend Auken betegnede det som dybt utilfredsstillende, at en af de store blokeringer for, at der kan komme et resultat af klimakonferencen i København til december, er, at EU ikke har truffet nogen beslutning om fordelingen af de flere penge til udviklingslandene. Vores klima- og energiminister kæmpede for, at det skete allerede i marts, og den daværende statsminister sagde, at det ville ske i juni, men nu ser det ud til, at det først sker i oktober. Hvis

det bliver et substanspunkt på mødet, håbede Svend Auken, at udenrigsministeren ville understøtte klima- og energiministerens bestræbelser og pointere, at det er vigtigt, at vi får en hurtig melding fra EU. I den forbindelse er det ærgerligt, at der er tale om en embedsmandsregering i Tjekkiet.

Udenrigsministeren havde ligesom Svend Auken helst set, at man i EU havde klaret den interne økonomiske fordeling nu, men Kommissionen vil ikke komme med noget forslag. På det kommende rådsmøde vil man drøfte den procedure, der skal anvendes, og så bliver det det svenske formandskab, som skal køre sagen videre. Vi har i Coreper givet udtryk for, at vi ønskede, at der sker noget hurtigst muligt.

2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (sammenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 139, side 513 (senest behandlet i EUU 5/12-08)

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 208 (behandlet i EUU 7/11-08)

EUU alm. del (072) – bilag 459, side 1272 (behandlet i EUU 12/9-08)

Udenrigsministeren: Dagsordenens punkt 2 vedrører både en fælles drøftelse mellem udenrigsministrene og forsvarsministrene og en separat drøftelse mellem forsvarsministrene.

I forbindelse med den fælles drøftelse mellem udenrigsministrene og forsvarsministrene af udviklingen af ESDP ventes fokus at være på de to konkrete missioner i henholdsvis Bosnien-Herzegovina og pirateribekæmpelse ud for Somalias kyst.

I Bosnien-Herzegovina vil det internationale fredsimpliceringsråd på et møde i slutningen af juni drøfte, om Bosnien-Herzegovina opfylder betingelserne for lukning af FN's høje repræsentants kontor, OHR. Det ligger klart, at EU vil skulle overtage et større ansvar for udviklingen af Bosnien-Herzegovina, når den høje repræsentants kontor lukkes. Det er den almindelige opfattelse, at EU's militære operation, Althea, har løst sin opgave i Bosnien-Herzegovina, og at en tilpasning af operationen bør kobles på nedlukningen af den høje repræsentants kontor. Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i Operation Althea.

Jeg vil nu forelægge den forsvarsrelaterede del af dagsordenen.

På vegne af forsvarsministeren skal jeg beklage, at han desværre ikke havde mulighed for at deltage i denne orientering. I det omfang udvalget ønsker yderligere oplysninger, vil han naturligvis altid være klar til at besvare jeres skriftlige spørgsmål.

Forsvarsministeren er desværre også forhindret i at deltage i selve mødet på mandag på grund af igangværende forhandlinger om det kommende forsvarsforlig. Men jeg skal nok være der.

På rådsmødet den 18. maj vil forsvarsministrene drøfte militære operationer, udviklingen af militære kapaciteter samt EU's militære samarbejde med NATO, FN og AU. Der vil på mødet blive vedtaget konklusioner om såvel operationerne som kapacitetsudviklingen og partnerskaberne.

Jeg har allerede været inde på den fælles drøftelse mellem forsvars- og udenrigsministrene, hvor fokus som sagt vil være på Operation Althea i Bosnien og EUNAVFOR Atalanta ud for Somalia.

Forsvarsministrene vil herudover drøfte Operation EUFOR Tchad, som blev overdraget til FN den 15. marts i år. De sidste styrker fra EUFOR Tchad forventes at forlade landet inden den 31. maj.

Der er generelt stor tilfredshed med operationens forløb i Tchad. Man har ydet beskyttelse til flygtninge og internt fordrevne og samtidig gjort det muligt for andre internationale organisationer og NGO'er at operere i området. Endvidere var det fra starten meningen, at EU's operation skulle bane vejen for FN, og det er også lykkedes.

Inden selve forsvarsministermødet vil der – uden dansk deltagelse – blive afholdt styrelsesrådsmøde i Forsvarsagenturet. På selve forsvarsministermødet vil der blive givet en status for Forsvarsagenturets aktiviteter og projekter, ligesom forsvarsministrene vil drøfte udviklingen af militære kapaciteter. Danmark vil ikke tage del i disse drøftelser.

Disse projekter fokuserer på at afhjælpe nogle af de kritiske mangler, som landene i fællesskab har defineret i EU's kapacitetsudviklingsplan. Det drejer sig bl.a. om, hvorledes man kan afhjælpe manglen på helikoptere, og om, hvordan man bedre kan sikre styrker mod vejsidebomber.

På mødet vil man også drøfte samarbejdet med EU's strategiske partnere – med særlig fokus på NATO.

Drøftelserne vil bl.a. omhandle, hvorledes man kan forbedre koordinationen og samarbejdet i fælles operationsområder, dvs. ud for Somalias kyst, i Kosovo og i Afghanistan. Forsvarsministrene forventes også at drøfte mulighederne for en større grad af harmonisering af EU's og NATO's processer for forsvarsplanlægning og kapacitetsudvikling.

3. Forberedelse af EU-Rusland-topmøde

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Iran

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1127 (senest behandlet i EUU 24/4-08)

Udenrigsministeren: På det kommende rådsmøde er der lagt op til en statusdrøftelse af det iranske atomprogram i lyset af den nye amerikanske administrations foreløbige udmeldinger.

Obamaadministrationen har som bekendt varslet en ny tilgang til Iran. Udmeldingerne fra Washington peger på, at man ønsker at fastholde det eksisterende forhandlingsformat "EU3+3", dvs. samarbejdet med de andre permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet samt Tyskland. Samtidig har men erklæret sig rede til direkte dialog med regimet.

Det tegner til, at tosporstilgangen, hvor sanktioner kombineres med tilbud om forhandlinger og samarbejde, fastholdes. USA synes dog rede til at lægge mere vægt på det positive spor end tidligere. Til gengæld forventer man, at EU viser vilje til at opretholde presset på Iran og skærpe sanktionerne, hvis Iran ikke griber denne chance. Vi er selvfølgelig tilfredse med de nye signaler fra Washington.

Solana har på vegne af EU3+3 rettet henvendelse til Iran med henblik på at få forhandlingerne genoptaget. Så vidt jeg ved i dag, har man fra iransk side reageret henholdende med henvisning til, at man ønsker mere tid til forberedelse, hvilket kan tyde på, at Iran er i færd med at forberede en ny forslagspakke. Vi har endnu ikke set noget konkret til indholdet af pakken.

Endelig bemærker jeg, at det iranske atomprogram synes at gå op i tempo, især hvad angår berigelsen af uran. Det viser blot, at der er behov for at finde en hurtig løsning i sagen.

Jeppe Kofod sagde i anledning af udenrigsministerens bemærkning om, at amerikanernes politik er tosporet, at der vel også er et tredje spor, som man på et tidspunkt skulle diskutere, nemlig prøvestoptraktaten. Her hentydede han til, at præsident Obama rejste til Prag og sagde, at han ville arbejde for en atomvåbenfri verden. Han mente, præsident Obama bevidst talte om dette for at lægge et pres på Iran. Irans ønske om atomvåben fremsættes jo under henvisning til, at andre lande har atomvåben. Han opfordrede EU til at spille positivt med, idet han mente, at sanktioner ikke nødvendigvis fører til et godt resultat.

Pia Adelsteen forstod det sådan, at Iran forsøgte at forhale drøftelserne, samtidig med at man fortsatte med at udvikle beriget uran. Hun forstod, at udenrigsministeren også syntes, det var et meget stort problem, og spurgte, hvad han havde tænkt sig at gøre.

Svend Auken pegede i fortsættelse af det, Jeppe Kofod sagde, på, at mange internationale observatører har været inde på den tankegang, om man ved at give Iran mulighed for at få lov til at oparbejde uran kunne få landet til at gå med i ikke-spredningsaftalen. Det afgørende er at forhindre atombevæbning, og derfor har vi nægtet Iran at få et berigelsesprogram, men iranerne siger, at de ikke ønsker kernevåben, men blot et berigelsesprogram, som Brasilien har fået, sådan at de kan anvende kernekraft til fredelige formål.

Udenrigsministeren erkendte, at der også er det tredje spor i den amerikanske udenrigspolitik, som Jeppe Kofod nævnte, men han mente nu, at præsident Obamas tale i Prag især var møntet på Rusland. I forbindelse med topmødet mellem EU og USA havde man også drøftet Iran, men i et åbent møde ville udenrigsministeren ikke komme nærmere ind på, hvad der var blevet sagt. Det er rigtigt, at Iran har ret til at få atomkraft, men Sikkerhedsrådet har ikke følt sig sikker på, at det kun er atomkraft, de laver, og derfor har Sikkerhedsrådet fastsat et suspensionskrav, som ikke vil blive ophævet, før Sikkerhedsrådet har tryghed for, at turbinerne ikke kører så meget, at Iran også kan lave atomvåben. Det er meget vigtigt, at der kommer kontrol, og at Iran tilslutter sig ikke-spredningsaftalen. Det afgørende er, at Iran har fået et tilbud fra amerikanerne, og iranerne har endnu ikke svaret på det. Iran har heller ikke behandlet Solana eller ministrene fra EU ordentligt. Derfor mente udenrigsministeren, vi må se tiden an og se, hvad de svarer. Iran kan sagtens få stave til atomkraftværker, hvis de blot tilslutter sig kontrolregimet.

Formanden sagde, at når Iran har svaret USA, måtte man have en lukket drøftelse med udenrigsministeren om Mellemøsten, herunder Iran og Israel.

Punkt 5. Georgien

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udenrigsministeren: Der ventes en drøftelse af status for opfølgningen af EU's beslutning om at styrke samarbejdet med Georgien. Det gælder blandt andet med hensyn til frihandel og visumlempelse, hvor det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. september besluttede, at Georgien skulle tilbydes tættere forbindelser. Visumområdet er formentlig det område, hvor EU og Georgien først vil kunne indgå en aftale – forhåbentlig allerede i år. Frihandelsaftalen vil det formentlig tage 2-3 år at få på plads.

Om situationen i øvrigt kan det konstateres, at forholdet mellem Georgien og Rusland overordnet set stadig er spændt. Der er løbende episoder langs de facto grænserne, også med dræbte. Men større sammenstød er blevet undgået. Den georgiske udenrigsminister sagde til mig, da han besøgte Danmark den 21. april, at han ikke frygtede, at et russisk militært angreb på Georgien var på vej. Men selvfølgelig er det bekymrende, at de har sat soldater ind i områder, som grænser op til Georgien, hvor de ikke skulle være.

Det har været sparsomt med fremskridt i de samtaler i Genève, der udgør den politiske ramme for opfølgningen på augustkonflikten. Men der kommet et femte møde den 18.-19. maj, altså samtidig med rådsmødet. Drøftelserne om forlængelser af mandaterne for FN's og OSCE's observatørmissioner i Georgien pågår, men har vist sig vanskelige. Mandaterne løber begge frem til udgangen af juni måned. EU's observatørmission har mandat frem til september, men her er en forlængelse af mandatet en ren intern EU-sag. Fra dansk side vil vi arbejde for en forlængelse af EU's observatørmission, når vi kommer så langt.

Punkt 6. (Evt.) Moldova

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1125 (senest behandlet i

EUU 24/4-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

7. Den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene

– Politisk drøftelse/Rådskonklusioner

KOM (2009) 0160

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Udviklingsministeren: Der er tale om en helt central drøftelse, som vil bidrage til at sikre sammenhængende og styrket kriseresponsindsats fra EU's side. Det er vigtigt, at EU som verdens største udviklingsaktør viser handlekraft – også når det gælder kriserespons til de fattigste udviklingslande.

Drøftelserne forventes at bekræfte EU's tilsagn om kollektivt at bidrage med 0,56 pct. af BNI i udviklingsbistand i 2010 og 0,7 pct. af BNI i 2015.

Vi har arbejdet for en markant styrket monitorering af forpligtelserne – ganske enkelt for at sikre troværdigheden i løfterne.

Det har herudover været det danske udgangspunkt, at EU udviser større fleksibilitet i levering af bistanden – herunder øger brugen af sektorbudgetstøtte – og sikrer flere ressourcer så hurtigt som muligt bl.a. ved at fremrykke tilsagn og udbetalinger.

Opretholdelse af basale sociale serviceydelser og etablering af nødvendige sociale beskyttelsesforanstaltninger i hårdt ramte regioner er vigtige i den kortsigtede kriserespons. Men det er også vigtigt, at vi på længere sigt understøtter vækst og beskæftigelse. Det samme budskab som Afrikakommissionen kom med i sidste uge. Den linje er der opbakning til i EU.

Overordnet set tror jeg, at vi på rådsmødet når til enighed om nogle rådskonklusioner, der afspejler den alvorlige situation, som de fattigste udviklingslande står overfor, og at EU vil gøre sit til at sikre styrket udviklingsfokus i den internationale kriserespons. Jeg forventer også, at vi bliver enige om en god handlingsorienteret tekst i relation til betydningen af kvinders økonomiske muligheder.

Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg er bekymret for, om EU formår at levere på forpligtelserne i forhold til 0,7 pct. målsætningen. 2010 er lige om hjørnet, og til trods for, at udviklingen i budgetterne for 2008 var tilfredsstillende, er det uheldigt, hvis Danmark ikke kan få opbakning til en styrket overvågning af, at løfterne også efterleves.

Jeppe Kofod syntes, det var meget vigtigt, hvad udviklingsministeren sagde om, at det er vigtigt, at EU-landene lever op til det, de har lovet, nemlig at man skulle nå op på 0,56 pct. af BNI i udviklingsbistand i 2010 og på 0,7 pct. i 2015. Da man i øjeblikket kun ligger på 0,40 pct., kræver det et løft næste år på mellem 150 og 160 mia. kr. Siden man afgav løftet i 2005, er der kommet en økonomisk krise, som giver udviklingslandene en forværret økonomi. For Danmark er det vigtigt, at EU lever op til sine løfter – ikke mindst fordi vi skal have det store klimatopmøde i København til december.

Han spurgte, hvad udviklingsministeren vil gøre med hensyn til indspillet fra EU til det højniveaumøde, der skal være i FN i juni måned, hvor man skal diskutere FN's og Verdensbankens svar på krisen.

Hanne Agersnap understregede også betydningen af, at EU respekterer sine egne løfter og beslutninger. Hun henviste til, at Verdensbanken foreslår en hurtigere genopbygning og har foreslået, at udviklingsbistanden kommer med i de nationale kriseplaner, hvilket ville være udmærket.

Svend Auken erklærede sig fuldstændig enig i det, der var sagt om udviklingsbistanden. Han henviste til, at NGO'erne hæfter sig ved, om klimaindsatsen bliver lagt oveni det, man tidligere har lovet udviklingslandene, idet han henviste til, at den tidligere danske statsminister kraftigt understregede, at der skulle være tale om "new and additional" funding. Han mente, at hvis man korrigerer for klimaindsatsen, kommer EU ikke engang op på 0,40 pct. af BNI, men måske kun på 0,35 pct. Det har der været meget voldsom kritik af fra ulandsorganisationernes side.

Pia Adelsteen spurgte, mens udenrigsministeren var i samråd, hvor mange lande der opfylder de løfter, de har givet om, at udviklingsbistanden skal op på 0,56 pct. af BNP i 2010.

Udenrigsministeren henviste til, at man måtte spørge udviklingsministeren om udviklingsbistandens størrelse.

Udviklingsministeren erklærede sig fuldstændig enig i den kritik, der var kommet til udtryk over for de lande, som ikke leverede det, der var aftalt. Det er præcis derfor, vi arbejder for, at landene bliver stærkere forpligtet af de løfter, de afgiver, og at der kommer en monitoreringsmekanisme, sådan at man kan følge med og se, om løfterne bliver indfriet. Som Jeppe Kofod er inde på, er det utrolig vigtigt for EU's troværdighed, om de store EU-lande lever op til de løfter, de har afgivet. Klimaministerne tilføjede, at hun var i kontakt med de lande, som levede op til deres forpligtelser, eller som var i god gang med det som Storbritannien og Spanien.

Hun var også fuldstændig enig i, at det er enormt vigtigt, at vi kommer med et godt udspil til mødet i New York i starten af juni måned.

Udenrigsministeren sagde til Hanne Agersnap i relation til Verdensbanken, at hun på det forrige møde i Verdensbanken havde arbejdet ihærdigt for – og ville gentage det på rådsmødet – at man tænker verdens fattigste lande med ind i sin respons på den økonomiske krise. Hun henviste til, at kommissæren har foreslået en sårbarhedsfleksfond, som mere fleksibelt og målrettet kan støtte udviklingslandene her og nu.

I relation til Svend Aukens spørgsmål om klimaindsatsen ville udviklingsministeren gerne skelne mellem overførsel af teknologi, altså tilpasning, og bekæmpelse af fattigdom. Hun så klimatilpasningsdagsordenen som en fuldstændig integreret del af udviklingsdagsordenen. Derfor var hun lodret uenig i den rapport, der netop er kommet fra NGO'erne, hvor man siger, at 1,2 mia. kr. af den danske udviklingsbistand ikke er rigtig udviklingsbistand, fordi den bruges målrettet i klimaindsatsen. Hun betegede det som naivt at tro, at man

kan splitte de to ting ad. I forbindelse med klimatopmødet i København arbejder den danske regering selvfølgelig ud fra det, der er vedtaget på Bali, nemlig at der skal "new and additional funding" til, hvilket også er blevet bekræftet af Det Europæiske Råd. Udviklingsministeren tilføjede, at personligt var hun af den overbevisning, at ellers kan der ikke opnås et ambitiøst resultat i København.

Det er korrekt, at EU's bistand i 2008 lå på 0,40 pct., og hvis vi i 2009 skal op på 0,56 pct. svarer det til en stigning på 25 mia. US dollars, hvilke ikke er særlig meget i lyset af de nationale hjælpepakker i EU-landene.

Jeppe Kofod henviste til, at Verdensbanken har anbefalet alle OECD-landene at afsætte 0,7 pct. af det, de afsætter i de nationale vækstpakker, til ulandene. Han var glad for, at kommissæren nu havde taget initiativ til at lave en sårbarhedsfleksibilitetsfond, men det er langtfra nok.

Jeppe Kofod var klar over, at man skal klimasikre sin udviklingsbistand, men det politiske, der ligger i kravet om nye og additionelle midler, er, at der skal være tale om ekstra ressourcer. Derfor må niveauet for bistanden op. Man kan diskutere, om de 1,2 mia. kr., vi i Danmark bruger i klimaindsatsen, skal tælles med, men hvis man ikke indregner dem i udviklingsbistanden, kommer vi ned på 0,71 pct.

Svend Auken forstod ikke, at udviklingsministeren ville skelne så voldsomt mellem klimatilpasning og fattigdomsbekæmpelse. Realiteten er, at der på grund af klimaudviklingen er kommet nye udfordringer, og det kræver nye og additionelle midler. Måske var det klogere at sige lige ud, at vi ikke har afsat disse ekstra midler, frem for at gå ind i den semantiske diskussion, som udviklingsministeren bevæger sig ind på.

Hanne Agersnap kunne give udviklingsministeren ret i, at det kan være svært i praksis at skille ud, hvad der er udviklingsbistand, og hvad der er klimaindsats, idet klimaindsatsen er en integreret del af bistanden, men man må kunne lave nogle beregninger over det, så man kan se, om der er kommet ekstra midler til.

Udviklingsministeren fastholdt, at NGO'ernes rapport er urimelig, idet man ikke kan skille tingene ad. De 1,2 mia. kr. er primært gået til tilpasning. Hun syntes, det var bedre at sige, at det handler om, hvor stor rammen skal være – som Svend Auken er inde på – end at tale om, at der ikke er tale om rigtig udviklingsbistand. Vi kæmper for det, vi er enige om at vi skal kæmpe for, og Danmark leverer mere, end vi er forpligtet til. Selv om vi trækker de 1,2 mia. kr. fra – et regnestykke som udviklingsministeren altså overhovedet ikke var enig i – ligger vi over de 0,7 pct.

Formanden ønskede udviklingsministeren alt mulig held og lykke med at komme igennem med noget af det, man var enige om, på mødet på mandag.

8. Transatlantisk samarbejde på udviklingsområdet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene – status

– Orientering

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 79 side 219 (senest behandlet i EUU 7/11-08)

Forhandlinger med AVS-landene:

KOM (2007) 0717 - svar på spørgsmål 1-21 (om EPA-aftaler)

KOM (2007) 0717 - bilag 1 (fortroligt) (erklæring om økonomiske partnerskabsaftaler)

Alm. del (072) - bilag 74 (henvendelse af 10/1-08 fra ATTAC, Ibis og Afrika vedr. EPA-forhandlingerne)

EU-note (072) - E 12 (notat om økonomiske partnerskabsaftaler)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 305, side 887 (seneste behandling i EUU 23/5-08)

EUU alm. del (072) - bilag 136, side 358 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 7/2-08)

Alm. del (072) - bilag 82, side 244 (behandlet i EUU 19/12-07)

Alm. del (072) - bilag 51, side 157 (behandlet i EUU 7/12-07)

Udviklingsministeren: Kommissionen forventes at give en statusredegørelse for forhandlingerne med AVS-landene om de økonomiske partnerskabsaftaler – EPA'erne.

EPA-forhandlingerne blev forelagt til forhandlingsoplæg den 7. februar 2008. Regeringen handler fortsat inden for oplægget. Regeringen vil fortsat markere sig som fortalende for, at EU udviser fleksibilitet under de fortsatte forhandlinger til fordel for AVS-landenes videre udvikling.

Der er underskrevet komplette aftaler med AVS-lande i Vestindien, og meddelelse herom er givet til WTO. Vareaftalerne med Centralafrika – dvs. med Cameroun – og med Elfenbenskysten er blevet underskrevet og notificeret i WTO. Der er åbnet for underskrivelse af aftalen med Ghana, og der forventes åbnet for underskrivelse af aftalen med SADC-landene – dvs. Botswana, Lesotho, Mozambique, Namibia og Swaziland – i den nærmeste fremtid.

Kommissionen har fortsat forhandlingerne med de AVS-lande, der er indgået foreløbige aftaler om varehandel med. Disse aftaler er således ikke komplette EPA-aftaler, der foruden varehandel også forudses at omfatte tjenesteydelser, investeringer m.m. Kommissionen forhandler ligeledes med AVS-lande, der ikke er indgået nogen form for EPA-aftaler med. Sådanne forhandlinger er i gang med bl.a. AVS-landene i Vestafrika.

På AVS-EU ministermødet i Bruxelles den 28.-29. maj 2009 er der nu forudset en drøftelse af EPA-forhandlingerne mellem AVS- og EU-ministre. Det har krævet en kraftig indsats fra de EU-lande, der har ønsket en sådan drøftelse. Fra dansk side har vi været den drivende kraft. Der har navnlig skullet skubbes på over for formandskabet og Kommissionen for at få mødet fastlagt, så AVS-landenes ønske om uformelle ministerdrøftelser kan blive imødekommet fra EU's side.

Regeringen støtter fortsat bestræbelserne for, i de videre forhandlinger om egentlige EPA-aftaler, at nå frem til resultater, der kan styrke den regionale økonomiske integration. I de videre forhandlinger vil regeringen fortsat arbejde for udviklingsvenlige resultater i overensstemmelse med retningslinjerne i folketingsvedtagelserne V 41 og V 62. Det betyder bl.a., at eventuelle aftaler om tjenesteydelser m.m. – efter regeringens opfattelse – alene skal indgå, i det omfang de tjener AVS-landenes udviklingsinteresser og egne ønsker.

Jeg vil gerne tilføje, at handelskommissær Ashton fortsat synes at bidrage positivt til forhandlingsklimaet i EPA-forhandlingerne med AVS-landene. Der synes således at være muligheder for fremskridt.

Hanne Agersnap syntes, det var fint, at vi pressede på for, at man skulle vise fleksibilitet med hensyn til forhandlingerne om de økonomiske partnerskaber.

I relation til Vestafrika spurgte hun, om man har forlænget de nu udløbne aftaler eller lavet nogle overgangsordninger – også for andre lande.

Hun spurgte, hvilke lande der er utilfredse med de tilbud, de har fået.

Svend Auken syntes, forhandlingsforløbet viste, at hvis man lægger sig i sejen, som udviklingsministeren har gjort med tilslutning fra et bredt flertal i Folketinget, så kan man opnå resultater.

Udviklingsministeren sagde til Hanne Agersnap i relation til bemærkningerne om Vestafrika, at de fleste vestafrikanske lande er omfattet af "everything but arms" aftalen, men det ændrer ikke ved, at vi gerne ser, at der bliver lavet egentlige EPA-aftaler med dem. Udviklingsministeren forventede, at Kommissionen ville præsentere en status for forhandlingerne, således at hun ville kunne give mere præcise oplysninger, næste gang sagen kommer på bordet i Europaudvalget.

Udviklingsministeren takkede for de pæne ord fra Svend Auken om Danmarks indsats i EPA-forhandlingerne.

10. God regeringsførelse i udviklingssamarbejdet og politikdialog

– *Politisk drøftelse/ Rådskonklusioner*

SEK (2009) 0058

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. (Evt.) Klimaforandringer

– *Orientering*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. EU-strategi om støtte for katastrofeforebyggelse i udviklingslandene

– *Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0084

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 29)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Adgang til bæredygtige energikilder på lokalt niveau

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 31)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

14. Sri Lanka

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren: Dette punkt er kommet på dagsordenen bl.a. på dansk initiativ. Der forventes en drøftelse af den katastrofale humanitære situation i det nordøstlige Sri Lanka, hvor regeringshæren fortsat kæmper med de tamilske tigere.

EU-Trojkaen var i Sri Lanka tirsdag-onsdag i denne uge. På rådsmødet vil vi drøfte besøget, og hvordan vi kan fortsætte et samlet europæisk pres for at stoppe de civile lidelser. Det forventes også, at Storbritanniens og Frankrigs udenrigsministre redegør for deres fælles besøg til Sri Lanka den 29. april. Den svenske udenrigsminister skulle også have været med, men kunne ikke komme ind.

Som seneste led i rækken af danske initiativer sendte jeg min menneskerettighedsambassadør Arnold Skibsted til Sri Lanka den 6. maj. Han er til stede her i lokalet. Efter en hård tur kom han tilbage og afleverede en rapport til mig. På den baggrund talte jeg med den srilankanske udenrigsminister i forgårs. Det lykkes ambassadøren at besøge det lukkede område i det nordlige Sri Lanka, hvor den humanitære katastrofe udspiller sig. De fleste internt fordrevne i lejren ankom den 20.-23. april, hvor omkring 100.000 flygtede ud af det område, hvor de tamilske tigere havde holdt dem tilbage som gidsler. Nu fortæller jeg, hvad jeg har fået at vide af vores ambassadør. I lejren kan de ikke bevæge sig frit, og de lever under mangelfulde forhold, selv om FN, Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp og andre NGO'er gør en stor indsats under meget vanskelige forhold. Men der er ikke nok af dem, som jeg har foreholdt Sri Lankas udenrigsminister. Husly og sanitære forhold er meget mangelfulde, hvilket betyder øget risiko for sygdomme. Der er kun én primitiv sundhedsfacilitet til 50.000 mennesker, og kvinder med børn på armen må stå i kø i timevis for at få en ganske nødtørftig behandling.

Skiftende delegationer har også fået indtryk fra mennesker, der netop er ankommet til lejren efter at være flygtet ud af kampzonen. De internt fordrevne har været holdt tilbage af de tamilske tigere, og de er blevet udsultet på grund af mangel på mad. Der har også været mangel på medicin. Og de er samtidig blevet beskudt af deres egen regeringshær. Desuden er de blevet beskudt af de tamilske tigere. Der sker helt uacceptable krænkelser af menneskerettighederne og de humanitære retlige regler i en væbnet konflikt.

Jeg har i forgårs talt med min srilankanske kollega – for fjerde gang – og understreget over for ham, at den srilankanske regering har et helt særligt ansvar for at stoppe de civile lidelser – både i kampzonen og i lejrene udenfor, hvor det er afgørende med fuld og uhindret humanitær adgang.

Det, vi lige nu er vidne til, er en menneskelig katastrofe, som vi i de sidste måneder har gjort alt, hvad vi kunne, for at stoppe. Det har vi selvfølgelig haft en moralsk forpligtelse til. Vi har fortsat arbejdet for at lægge et massivt internationalt

pres for at stoppe den menneskelige civile katastrofe i konfliktzonen og få acceptable forhold for de internt fordrevne i lejrene.

På trods af den graverende menneskerettighedssituation skal vi også tænke på den politiske proces, der skal føre til en varig fred bagefter. Det talte jeg igen med min kollega om. Det har jeg gjort siden februar. Han garanterede, at der ville komme en fred.

Derfor vil jeg på mandag på EU's udenrigsministermøde i Bruxelles arbejde for nye EU tiltag, der både lægger massivt pres på Sri Lankas regering for at stoppe de menneskelige lidelser, og som også lægger vægt på en inklusiv og transparent politisk proces, der kan føre til varig fred.

Selv om jeg igen har fået forsikringer om, at der er NGO'er derinde og FN er derinde, så er det ikke nok, hvilket ambassadør Skibsteds konstateringer viser.

EU har på dansk foranledning arbejdet for, at situationen i Sri Lanka drøftes på en særlig samling i FN's Menneskerettighedsråd. Der er stadig usikkerhed om, hvorvidt der kan samles de tilstrækkelige stemmer til at indkalde til en særlig samling. Der er 16, der skal skrive under på indkaldelsen. Jeg talte i forgårs med Chiles udenrigsminister og fik også ham til at skrive sig på. Så nu er der 15, der har skrevet under. Så vi er meget tæt på, at der kan komme en særlig samling.

Danmark har i denne uge også været medvirkende til, at behandlingen af Sri Lankas anmodning om et IMF-lån på 1,9 mia. US \$ er blevet udskudt. Vi ønsker ikke at politisere IMF som institution, men det internationale samfund kan ikke sende appel på appel til den srilankanske regering om at få stoppet de civiles forfærdelige lidelser og samtidig udskrive en stor check, som om der ikke var nogen lidelser, og som om der ikke var et regeringsansvar.

I forhold til EU's økonomiske samarbejde med Sri Lanka må landets regering forstå, at hvis de skal gøre sig den mindste forhåbning om at opnå en ny toldpræferenceordning, kræver det en helt anden indstilling og et andet samarbejde med EU, end hvad der lægges for dagen nu, hvor man ikke modtog Carl Bildt, og hvor man ikke fik noget ud af besøget af de to ministre. Det var fint, at vi kunne komme derud. Men vi har altså måttet konstatere, at regeringen ikke gør, hvad den skal.

Vi finder også, at det er vigtigt, at FN får en øget og mere aktiv rolle. Det er også ved at lykkes. Der har nu været et formelt møde i Sikkerhedsrådet, hvor det tidligere kun var et uformelt møde. Herfra blev der i går eftermiddags udsendt en pressemeddelelse, hvor man også lagde pres på Sri Lankas regering.

Jeppe Kofod takkede for den grundige gennemgang af den tragiske situation i Sri Lanka. Han syntes, det var vigtigt og godt, at regeringen havde fulgt op på de diskussioner, man havde haft i Folketinget, og at vi har taget de skridt, vi har taget. Det er godt, at FN's sikkerhedsråd har holdt et formelt møde om sagen.

Yildiz Akdogan syntes også, det var fint, at Danmark langt om længe vil tage emnet Sri Lanka op.

Hanne Agersnap var glad for den høje profil, regeringen holder i forhold til tragedien i Sri Lanka. Hun ville gerne høre lidt mere om, hvordan Verdensbanken vil bremse for långivningen til Sri Lanka.

Hun spurgte, hvilke muligheder der er for at få mere humanitær hjælp igennem, idet hun regnede med, at det var styret i Sri Lanka, der bremsede hjælpen. Er vi parat til at yde mere, hvis der bliver mulighed for det?

Udenrigsministeren sagde i anledning af Hanne Agersnaps indlæg, at vi har understreget over for regeringen, at der selvfølgelig skal være tilstrækkeligt med medicin og mad til dem, der er flygtet, og til dem, der bor i lejre. Der er allerede 56 organisationer derude, men på de meldinger, udenrigsministeren fik fra vores udsendte ambassadør, kunne han forstå, at det ikke er nok. Han håbede, det økonomiske pres på regeringen – bl.a. via Verdensbanken – vil lykkes. Der er et spinkelt håb om, at den nye regering kan få styrket sin autoritet. Den mente, den havde kontrol over situationen i syd, men det viste kampene i Mogadishu, at den ikke havde.

15. Somalia

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren: Vedrørende Somalia ventes drøftelsen at fokusere på såvel den maritime Operation Atalanta og bredere tiltag til bekæmpelse af pirateri som på den generelle udvikling i Somalia. Drøftelsen vil også kunne komme ind på den bekymrende udvikling de seneste dage, hvor der igen har været kampe mellem islamiske oprørsgrupper og regeringstropper i Mogadishu. Om den generelle udvikling ventes enighed om støtte til den nye samlingsregerings indsats for at skabe fred og stabilitet i Somalia samt om behovet for EU-støtte både til sikkerheds- og udviklingsmæssige indsatser.

Der er bred enighed om, at Operation Atalanta indtil videre har været en succes, og det forventes, at mandatet for operationen vil blive forlænget til efter december 2009. Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i Operation Atalanta.

Samtidig står det klart, at man ikke kan løse problemerne med pirateriet med militære midler alene. Derfor forventes også en drøftelse af bl.a. kapacitetsopbyggende tiltag, der skal fremme sikkerheden og stabiliteten i Somalia – herunder støtte til AMISOM, den Afrikanske Unions mission i Somalia.

Jeg havde selv i sidste uge en samtale med den somaliske vicepremierminister Ibrahim, der også fremhævede, at pirater kun kan stoppes ved en indsats på land. Blandt andet derfor støtter Danmark i indeværende år Somalia med godt 100 mio. kr., der omfatter såvel humanitære som mere udviklingsmæssige indsatser. Danmark støtter også opbygningen af somaliske politistyrker.

Rådet forventes at vedtage konklusioner om både ESDP-missionerne og om den generelle udvikling i Somalia.

Pia Adelsteen henviste til, at man forventer, at EU vil forlænge sin indsats vedrørende pirateri ud for Somalias kyst, og spurgte, om Danmark også gør det.

Hun vidste, at EU har haft nogle forhandlinger om en udleveringsaftale vedrørende de pirater, som man opbringer, og spurgte, hvor langt man er nået med at få en tilsvarende aftale for Danmark, da vi på grund af forsvarsforbeholdet ikke kan være med i EU's aftale.

Hanne Agersnap spurgte, hvordan man vil stoppe pirateriet gennem en indsats på land, som udenrigsministeren talte om.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at pr. 1. januar er Danmark flagskib for NATO-styrken, og derfor sender vi et krigsskib derned. På grund af vores forsvarsforbehold kan vi ikke være med i EU's aftale vedrørende udlevering af opbragte pirater, men vi håber på at få en parallelaftale, hvilket han

38. Europaudvalgsmøde 15/5-09

havde talt med den kenyanske udenrigsminister om. Danmark er i øvrigt formand for det FN-udvalg, som skal finde en langtidsholdbar juridisk løsning.

16. Eventuelt – Myanmar – Israel

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Yildiz Akdogan var i forbindelse med Myanmar bekymret for militærjuntaens håndtering af oppositionslederen Aung San Suu Kyi, som man vil give yderligere 5 års husarrest, og spurgte, hvordan udenrigsministeren har tænkt sig at tage sagen op i EU for at få en samlet henvendelse fra EU.

Svend Auken henviste til, at den nye israelske regering har sat to betingelser op for at forhandle fredsaf tale. Den første er, at man skal anerkende, at Israel er en jødisk stat. Den anden er, at man skal have løst problemet med Iran. Samtidig har regeringen afslået at anerkende tostatsløsningen. Hvis der skal være balance i det, kan udenrigsministeren ikke nøjes med at kritisere Hamas, men må også kritisere den israelske regering. Svend Auken tilføjede, at punktet ikke er på dagsordenen, men der er jo sket en udvikling, siden dagsordenen blev fastlagt. Han anerkendte den indsats, udenrigsministeren personligt har gjort, og sagde, at kritikken af Israel naturligvis skulle fremføres på den rigtige måde. Der er stadig ikke åbnet for grænsen til Gaza, så der kan komme humanitær nødhjælp og genopbygningsmaterialer ind. Det haster med at få sagen sat på dagsordenen – gerne med et dansk fingeraftryk.

Udenrigsministeren svarede Yildiz Akdogan angående Myanmar, at han i fjernsynet dagen før havde set, at der var sket det, at en tåbelig amerikansk forfatter var svømmet over søen og havde besøgt Aung San Suu Kyi, og det havde regeringen benyttet til at forlænge hendes husarrest, som ellers skulle være ophævet om 3 uger. Regeringen har selvfølgelig straks reageret og stærkt kritiseret fængslingen af Aung San Suu Kyi. Udenrigsministeren nævnte, at han havde bedt om at få Myanmar på dagsordenen, så der kommer formentlig en foreløbig drøftelse af situationen i Myanmar på det kommende rådsmøde. Udenrigsministeren tilføjede, at han gik ind for så kraftige sanktioner over for regeringen som overhovedet muligt og for maksimal hjælp til befolkningen, som ikke kunne tilflyde regeringen.

Israel er ikke på dagsordenen, men udenrigsministeren forventede, at man ville drøfte Israel på mødet i juni. Hvis den israelske regering virkelig mener det, Svend Auken nævner, er det stærkt kritisabelt. Der kommer nu forhandlinger med USA, som klart har tilkendegivet, at de ikke er tilfredse. Udenrigsministeren ville godt vente med at sætte danske fingeraftryk, til han vidste, hvad han satte dem på. Udenrigsministeren var enig i, at det duer ikke, at Israel lukker for medicin, mad og byggematerialer. Det er man i hele EU i stigende grad utilfreds med. Situationen i Gaza er stærkt utilfredsstillende. Efter udenrigsministerens mening var Hamas overhovedet ikke interesseret i en aftale, idet de så skulle lukke Fatah ind i Gaza. Der skal to til at danse tango, og i øjeblikket er der overhovedet ingen på dansegulvet. Udenrigsministeren tilføjede, at han offentligt havde sagt, at Israel burde hæve vejspærringerne.

Yildiz Akdogan henviste til, at der i det, der er udsendt fra Udenrigsministeriet, står, at EU skal reagere i tilfælde af at Aung San Suu Kyi bliver dømt. Hun mente, EU skulle reagere, inden hun bliver dømt.

Udenrigsministeren pegede på, at der i det udsendte også står, at Danmark straks vil tage sagen op i EU og drøfte, hvorledes EU kan lægge pres på regimet for at få Aung San Suu Kyi løsladt hurtigst muligt.

Mødet slut kl. 12.40.

Ref.: BE/rw